

Sortera Recycling AB
viktor.levin@sortera.se

Elektronisk delgivning

Beslut om ekonomisk säkerhet för avfallsverksamhet på fastigheten Fältsippan 11 i Malmö kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att Sortera Recycling AB (556713-4308),
nedan kallat bolaget, ska:

- Inkomma med en godkänd säkerhet motsvarande 33 150 000 kronor senast en månad efter beslutet vunnit laga kraft.
- Förbjudas från att bedriva sin verksamhet i det fall bolaget inte uppfyller punkten ovan.

Beskrivning av ärendet

Bolagets verksamhet på fastigheten Fältsippan 11 består av följande:

- Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det (90.40),
- Sortering av icke-farligt avfall (90.80),
- Återvinning av icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning (90.110),
- Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det (90.60).

Miljönämnden, nedan kallat tillsynsmyndigheten, har fattat ett beslut om förläggande med krav på bolaget att inkomma med en begäran om bedömning av behov av ekonomisk säkerhet hos Länsstyrelsen Skåne.

Bolagets begäran om bedömning av behov av ekonomisk säkerhet inkom till Länsstyrelsen den 19 december 2023. Efter komplettering har bolaget tagit fram en beräkning av en säkerhet med storlek på 2 701 500 kr, men understryker att en ekonomisk säkerhet för denna typ av verksamhet inte kan anses rimlig.

Efter inskickade kompletteringar har tillsynsmyndigheten remitterats.

Yttranden har kommit in från tillsynsmyndigheten och Länsstyrelsen har inhämtat uppgifter som saknats för en fullständig bedömning av storlek på ekonomisk säkerhet. Bolaget har getts tillfälle att bemöta dessa uppgifter.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten består av lagring, sortering och bearbetning av i huvudsak icke-farligt avfall. Syftet med verksamheten är att optimera avfallshantering av verksamhetsavfall i form av bygg- och rivningsavfall.

Den maximala momentana mängden avfall på verksamhetsområdet förväntas vara följande:

- 5 000 ton verksamhetsavfall, osorterat bygg- och rivningsavfall som i huvudsak kommer in till anläggningen i container och/eller storsäck.
- 5 000 ton träavfall.
- 5 000 ton asfalt.
- 10 000 ton inerta material.
- 5 000 ton schaktmassor.
- 116 ton farligt avfall bestående av 5 ton olja, 30 ton blybatterier, 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, 30 ton impregnerat trä och 1 ton övrigt farligt avfall.

Sortering föregår ofta mekanisk bearbetning för att minska materialet som behöver behandlas. Mekanisk bearbetning kommer ske av bygg- och rivningsavfall, betong, asfalt och schaktmassor. Endast avfall som klassats som icke-farligt avfall kommer att bearbetas mekaniskt.

Verksamhetsområdet omfattar en yta av ca 1,2 hektar. Fastigheten omfattas av detaljplanelagt område för industriområde (PL 1491). Den närmaste bostaden är belägen ca 300 meter sydost om anläggningen och någon påverkan från verksamheten på den bostaden bedöms inte föreligga. Det finns ingen förekomst av kulturhistorisk lämning. Hela verksamhetsområdet omges av stängsel. Utanför anläggningens öppettider är området låst.

I verksamhetsområdet anläggs även en sedimentationsdamm vars syfte är att fungera som uppehålls-/fördröjningsmagasin samt för sedimentering av partiklar och för att med god marginal kunna buffra maximal mängd släckvatten.

Beräkning av säkerhetens storlek

Bolaget har uppskattat kostnaderna för verksamhetens avetablering, vilken även inkluderar borttransport och mottagande av avfall som förvaras vid anläggningen. Den ekonomiska säkerheten beräknas till 2 701 500 kr och består av följande moment:

- Inventering
All data gällande avfall på anläggningen finns i anläggningens vågsystem och medför därför ingen kostnad.
- Bortforsling och mottagande
Sammanlagt bedöms kostnaderna för transporter och mottagande av avfall uppgå till 2 660 000 kr.
De avfallsslag som i praktiken förväntas inbringa en intäkt har räknats som 0 i denna kalkyl.
- Återställande av mark och byggnader
Kostnaden bedöms uppgå till 20 000 kr baserat på den senaste fakturan för tömning av oljeavskiljare.
- Översiktlig undersökning av föroreningar
Undersökning av föroreningar utfördes 2024 och bedöms därför inte innebära en kostnad.
- Övriga utgifter
Bedöms kosta 21 500 kr baserat på kostnader kopplade till brand på anläggningen under 2023.

Yttranden

Miljönämnden i Malmö kommun

Tillsynsmyndigheten vidhåller sin bedömning att de särskilda skäl som enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs för att ställa krav på bedömning om ekonomisk säkerhet gäller.

Gällande bolagets beräkning på ekonomiska säkerhet anser tillsynsmyndigheten att det förekommer flera oklarheter eller otillräcklig information för bedömning av dess rimlighet i förhållande till verksamheten som bedrivs. Bristerna som tas upp i yttrandet rör bedömning av kostnader för avhjälpandeåtgärder och återställande, den översiktliga undersökningen, samt övriga utgifter som kan tillkomma i form av markhyra, anlitande av konsult och upphandlingar.

När det kommer till kostnaderna för att hantera avfallet på verksamhetsområdet noterar tillsynsmyndigheten att det farliga avfallet saknas i bolagets beräkningar och för de avfallsslag som

ingår framgår inte vad priserna per ton är baserade på. Tillsynsmyndigheten ger flera exempel på fall då mottagande av verksamhetens avfall hos antingen Sysav eller Hässleholms Miljö AB inneburit en högre kostnad än den bolaget använt i sin beräkning.

Bolagets bemötande av yttrande

Bolaget ifrågasätter skäligheten i att begära ekonomisk säkerhet för sin verksamhet och motsätter sig de behov som uttryckts av Länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten på vidare beräkning av storlek av en eventuell framtida ekonomisk säkerhet. Enligt Miljösamverkan Sveriges handläggare ska Länsstyrelsen först bedöma om säkerhet krävs. Om detta behövs, dvs. om det finns ett stort behov av en ekonomisk säkerhet, ska Länsstyrelsen därefter begära en beräkning av den ekonomiska säkerheten.

Kravet på ekonomisk säkerhet ska inte tillämpas regelmässigt, utan endast vid stort behov (jfr prop. 2021/22:219 s. 101). Det innebär att det ska röra sig om negativa särfall, således inte att verksamheter som i och för sig ryms inom den krets där det är möjligt att kräva ekonomisk säkerhet ska bli föremål för sådana krav. Särskilda skäl kan inte anses föreligga i detta ärende, sett till verksamhetsutövarens finansiella situation och då verksamheten bedrivs i ett detaljplanelagt område för industri där omgivningen inte är skyddsvärd som sådan. Avfallet är vidare inte sådant att det kommer medföra några större kostnader vid en eventuell konkurs eftersom det dels är en omsättning på avfallet som leder till att det inte förekommer stora lager av obearbetat material på anläggningen, dels eftersom en del av avfallet kan säljas vidare och därigenom generera en intäkt. Sortera har såväl externa som interna krav på vilket avfall som får mottas på anläggningen och hur detta ska hanteras för att förhindra att en föroreningsrisk uppkommer. Detta säkerställs genom beslut om försiktighetsmått och interna rutiner samt kontroller. Avfallet är därmed känt för verksamhetsutövaren.

Mot bakgrund av ovan är även Miljöförvaltningens motivering avseende krav på begäran om prövning av ekonomisk säkerhet bristfällig eftersom verksamheten bedrivs under strukturerade former. Att bolaget anlägger en sedimenteringsdamm och dike för uppsamling och rening av förorenat vatten från verksamheten talar vidare för att bolaget vidtar sådana försiktighetsåtgärder som inte motiverar att en ekonomisk säkerhet ska ställas. Även i detta fall är tillsynsmyndighetens motivering bristfällig.

Sortera Recycling, en del av Sortera Group, är idag Sveriges ledande aktör inom avfallshantering från bygg- och rivningsbranschen. Mot

bakgrund av detta kan det inte anses finnas ett stort behov till ekonomisk säkerhet baserat på de skäl som anges i prop. 2021/22:219 samt i övrigt vägledande material från Naturvårdsverket där tyngdpunkten ligger på att det framför allt är risken för att kostnader för återställning hamnar på skattebetalarna.

Inhämtade uppgifter om mottagandekostnad för avfall

Länsstyrelsen har inhämtat följande uppgifter från Sysav angående vilka kostnader som kan förväntas vid ett mottagande av de för ärendet relevanta avfallslagen och mängderna:

Osorterat bygg- och rivningsavfall

Ett mottagande av osorterat bygg- och rivningsavfall kan förväntas kosta 1 650 kr/ton.

Om avfallet genomgår en sortering innan mottagandet kan det förväntas tas emot för 1050 kr/ ton för den brännbara fraktionen, 950 kr/ton för den fraktion bestående av inerta material, 0 kr/ton för fraktionen bestående av metaller och skrot, 450 eller 200 kr/ton för träavfall beroende på om det målats eller limmats, 1 600 kr/ton för isoleringsmaterial och 1 200 kr/ton för den avfallsfraktion bestående av gips.

Sorterat och/eller bearbetat bygg- och rivningsavfall

Mottagande av träavfall förväntas kosta 450 kr/ton om det är målat eller limmat. För obehandlat träavfall är motsvarande pris 200 kr/ton.

Mottagande av asfalt förväntas kosta 950 kr/ton. Om asfalten är klassad som farligt avfall är motsvarande pris 2 500 kr/ton.

Mottagande av inerta material förväntas kosta 950 kr/ton, men kommer med krav på analys.

Mottagande av schaktmassor förväntas kosta 950 kr/ton, men inga misstänkta eller bekräftade föroreningar får förekomma. Analys kan krävas.

Farligt avfall

Mottagande av farligt avfall i form av oljor kan förväntas kosta 10 000 kr/ton.

Mottagande av farligt avfall i form av blybatterier kan förväntas vara inkomstgivande och har därför satts som 0 kr/ton.

Mottagande av farligt avfall i form av elektriska eller elektroniska produkter kan förväntas kosta 10 000 kr/ton.

Mottagande av farligt avfall i form av impregnerat trä kan förväntas kosta 1 600 kr/ton.

Motivering till beslutet

Enligt 28 c § av förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får en länsstyrelse besluta om verksamheten endast får bedrivas om säkerhet ställs med det belopp som länsstyrelsen anger. Eftersom beslutet i ärendet fattas för en pågående verksamhet, anser Länsstyrelsen att det är rimligt att ge bolaget tid att inkomma med en godkänd säkerhet innan ett förbud för börjar gälla anser.

Bedömning av behov av ekonomisk säkerhet

Syftet med att ställa en ekonomisk säkerhet är att skydda samhället från att behöva stå för kostnaden för efterbehandling i situationer där den ansvariga verksamhetsutövaren försatts i konkurs eller av någon annan anledning inte kan fullfölja sina skyldigheter. För att en säkerhet ska kunna ställas på en anmälningspliktig avfallsanläggning måste det, enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, finnas särskilda skäl.

Länsstyrelsen bedömer att omständigheter som kan föranleda behov att ställa en ekonomisk säkerhet i enlighet med 28 c § FMH kan vara om förutsättningarna är sådana att man kan förvänta sig kostsamma återställningsåtgärder. En annan faktor är de potentiella skadorna på den omgivande miljön, och därmed även kostnaderna för återställandet. I detta ingår exempelvis avfallets lakningsegenskaper och omgivningens förmåga att fånga upp föroreningar. En uppskattning av sammanvägda risker behöver ske utifrån sådana aspekter som mängden avfall, dess lagringsmetod och verksamhetens förutsättningar att begränsa bränder. Utöver de skäl som är kopplade till verksamhetsutövaren och avfallets egenskaper kan även speciella förhållanden i den omgivande miljön utgöra skäl för att ställa en ekonomisk säkerhet.

Bland de avfallsslag som momentant hanteras av bolaget ingår maximalt 5 000 ton osorterat bygg- och rivningsavfall, 5 000 ton träavfall, samt lagring som en del av att samla in 131 ton farligt avfall. I sitt beslut om krav på begäran om ekonomisk säkerhet från den 28 november 2023 anger tillsynsmyndigheten riskerna med bolagets hantering av stora mängder brännbart avfall i form av bygg- och rivningsavfall och träavfall som ett särskilt skäl. Vid brand riskerar skadorna i den omgivande miljön bli stora på grund av närliggande villakvarter, skola samt den känsliga vattenrecipienten

Risebergabäcken. Länsstyrelsen bedömer att ovan nämnda omständigheter är sådana som gör att verksamheten riskerar att resultera i mer kostnadskrävande återställningsåtgärder.

Eftersom syftet med att ställa en ekonomisk säkerhet är att förhindra ett scenario där samhället tvingas stå för stora efterbehandlingskostnader, anser Länsstyrelsen att de sammanlagda återställningsåtgärdernas kostnad i sig utgör ett särskilt skäl. Även om bolaget ingår i en större koncern är det bolagets förutsättningar att hantera dessa kostnader som ska beaktas, då det är hos dem ansvaret ligger. Som en del av bolagets invändning till att inkomma med ytterligare underlag för beräkning av återställningsåtgärdernas kostnad menar de att frågan om säkerhetens behov ännu inte avgjorts och hänvisar till Miljösamverkan Sveriges handläggars stöd Ekonomisk säkerhet för små avfallsanläggningar. I den del som beskriver beslutsprocessen framgår det att ”ovanstående två beslut (om ekonomisk säkerhet ska ställas eller inte och om säkerhetens storlek) kan fattas i ett och samma beslut”. Länsstyrelsen anser att ett förfarande som bolaget förespråkar riskerar att missa återställningsåtgärdernas sammanlagda kostnad i bedömningen av den ekonomiska säkerhetens behov.

Länsstyrelsen ifrågasätter bolagets argument där avfallets värde både leder till en hög omsättning med liten risk för stora lager obearbetat avfall, samt att intäkten vid försäljningen av skulle innebära små kostnader för samhället vid en konkurs hos bolaget. Ett sådant resonemang är för beroende av omvärldsfaktorer som prisutvecklingen av olika slags avfall och material (jmf MMD Växjö TR 2023-08-18 M 2835-23). Även om en del av avfallet skulle ha ett värde är detta antagande inte i linje med det worst-case som en ekonomisk säkerhet behöver kunna ta höjd för.

Sammantaget gör länsstyrelsen bedömningen att en säkerhet behövs för att täcka kostnaderna av de återställningsåtgärder som kan bli nödvändiga efter bedriven verksamhet. Verksamheten får endast bedrivas om bolaget ställer en sådan.

Storlek på den ekonomiska säkerheten

Nedan följer Länsstyrelsens beräkning av storleken för verksamhetens ekonomiska säkerhet:

Inventering

Länsstyrelsen delar bolagets bild av att inventering av avfall och material på området inte bör innebära några direkta kostnader.

Bortforsling

I bolagets beräkning av omhändertagande av avfall har kostnaden för borttransport och mottagande slagits samman. Länsstyrelsen saknar därför uppgifter över vilka medel som behöver åsidosättas i säkerheten för transport av de dryga 30 000 ton avfall som momentant kan befinna sig på verksamhetsområdet.

Mottagande

Eftersom prisbilden för mottagande av avfall kan variera kraftigt från en plats till en annan är det viktigt att priset speglar de lokala omständigheterna. Sysavs avfallsmottagning i Malmö valdes på grund av dess närhet och förutsättningar för att ta emot de avfallstyper och mängder som är aktuella för ärendet.

Baserat på inhämtade uppgifter från Sysav kan kostnaden för ett mottagande av avfallet på verksamhetsområdet beräknas enligt följande:

- *Osorterat bygg- och rivningsavfall*
Osorterat bygg- och rivningsavfall antas kosta 1 650 kr/ton. Mottagandekostnaden hade potentiellt kunnat bli lägre genom en sortering. Eftersom förutsättningarna att göra detta är osäkra och det både saknas uppgifter för sorteringsåtgärdernas kostnad och tidsåtgång används det ovan angivna priset. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 5 000 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 8 250 000 kr.
- *Sorterade och/eller bearbetade bygg- och rivningsavfall*
Sorterat träavfall antas kosta 450 kr/ton. Priset beror på att trämaterialen kommer från bygg- och rivningsavfall och förväntas därför antingen vara målade eller ha limmats. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 5 000 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 2 250 000 kr.

Asfalt antas kosta 950 kr/ton. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 5 000 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 4 750 000 kr.

Sorterade inerta material antas kosta 950 kr/ton. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 10 000 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 9 500 000 kr.

Schaktmassor antas kosta 950 kr/ton. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 5 000 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 4 750 000 kr.

- *Farliga avfall*

Olja antas kosta 10 000 kr/ton. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 5 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 50 000 kr.

Blybatterier bedöms inte förekomma i en större mängd än 30 ton. Ett mottagande av detta avfall bör inte innebära några direkta kostnader.

Elektriska eller elektroniska produkter antas kosta 10 000 kr/ton. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 50 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 500 000 kr.

Impregnerat trä antas kosta 1 600 kr/ton. Den maximala momentana mängden bedöms uppgå till 30 ton. Ett mottagande av detta avfall kan antas kosta 48 000 kr.

De sammantagna mottagandekostnaderna som den ekonomiska säkerheten behöver kunna finansiera antas därför uppgå till 30 098 000 kr. Länsstyrelsen anser att priset speglar de omständigheter som råder i närområdet för de avfallsslag och mängder som är aktuella för ärendet.

Återställande av mark

Den enda återställandeåtgärd som bolaget angett är tömning av oljeavskiljare till en kostnad av 20 000 kr. Länsstyrelsen håller med tillsynsmyndigheten om att denna åtgärd utgör en ofullständig bild av de sammanlagda behoven vid ett återställande av mark efter bedriven verksamhet. Bland de återställningsåtgärder som saknas i denna beräkning finns exempelvis rensning av sedimentationsdamm och dike.

I brist på bättre underlag räknas kostnaderna för återställande av mark för den ekonomiska säkerheten till 20 000 kr.

Översiktlig undersökning av föroreningar

Eftersom en undersökning av föroreningar på verksamhetsområdet genomfördes under 2024 utgår bolaget från att en denna post inte medför några direkta kostnader. Länsstyrelsen anser inte att detta tar höjd för framtida undersökningsbehov, då verksamheten inte längre bedrivs. Baserat på verksamhetsområdets storlek och de avfallsslag som hanteras bedömer Länsstyrelsen att en undersökning motsvarande MIFO fas 2 är bättre att utgå ifrån. En ungefärlig genomsnittskostnad av en sådan undersökning är 200 000 kr.

De sammantagna kostnaderna för översiktlig undersökning av föroreningar som den ekonomiska säkerheten behöver kunna finansiera antas därför uppgå till 200 000 kr.

Övriga utgifter

Länsstyrelsen hanterar denna post genom ett tioprocentigt påslag av samtliga andra antagna utgifter. Behovet att hantera kostnadsposten på detta vis beror delvis på de osäkerheter som råder till följd av bolagets hållning att inte inkomma med ytterligare underlag. Bland övriga utgifter ingår exempelvis utgifter för timkostnad av tjänstepersoner vid kommun och länsstyrelse för ianspråktagande av säkerhet och hantering av avfall från bolag i obestånd, markhyra, bevakningspersonal, upphandling, konsult (teknisk eller juridisk), merkostnader till följd av eventuell brand, eller andra oförutsedda avgifter. I detta fall kan det även behöva täcka kostnader kopplade till transport av avfall och ytterligare återställningsåtgärder. Övriga utgifter förväntas uppgå till 3 031 800 kr.

Den sammanlagda kostnaden för de ovan listade återställningsåtgärderna blir 33 149 800 kr, avrundat till 33 150 000 kr.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, (FMH).

28 a § En kommun får, inom ramen för tillsynen av en sådan verksamhet med behandling eller insamling av avfall som är anmälningspliktig enligt 29 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251), om det finns särskilda skäl, besluta att verksamheten endast får bedrivas om länsstyrelsen har gjort en bedömning i fråga om säkerhet enligt 28 c §.

Ett sådant beslut får inte meddelas när staten, en kommun, en region eller ett kommunalförbund bedriver eller avser att bedriva verksamhet. Förordning (2022:1301).

28 b § Den som mottagit ett beslut enligt 28 a § och vill begära länsstyrelsens bedömning i fråga om säkerhet med anledning av kommunens beslut ska ge in en begäran till länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller ska bedrivas. Förordning (2022:1301).

28 c § En länsstyrelse som har mottagit en ansökan enligt 28 b § ska bedöma om en säkerhet behövs för kostnaderna för de återställningsåtgärder som verksamheten kan leda till. Om länsstyrelsen bedömer att en säkerhet behövs ska länsstyrelsen

besluta att verksamheten får bedrivas endast om verksamhetsutövaren ställer säkerhet med det belopp som länsstyrelsen anger.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Henriette Bonde Nordström med miljöhandläggare Joel Eriksson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Miljönämnden i Malmö kommun, miljo@malmo.se

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00. Ange diarienummer 41791-2023.